

Resultaten
gebiedssessies
windenergie

Resultaten bewonersavonden zoekgebied windmolens Lengel-Zuidoost/Azewijn-Zuid: 17 september en 19 september 2019.

Op 17 en 19 september 2019 zijn in totaal vier bijeenkomsten georganiseerd om met inwoners in gesprek te gaan over het door de gemeenteraad aangewezen zoekgebied voor windenergie in Lengel-Zuidoost/Azewijn-Zuid. De bijeenkomsten vonden plaats in Azewijn en in 's Heerenberg. De opkomst was verschillend. Hoofddoelstellingen van de bijeenkomsten zijn:

- bespreken van het reeds door raad en college genomen besluit rondom het zoekgebied;
- door inwoners laten formuleren van voorwaarden waaraan voldoen moet worden alvorens een windpark gerealiseerd kan worden.

Het programma voor de bijeenkomsten was inhoudelijk opgedeeld in 4 blokken:

- A. Een uitleg van de wethouder over het raadsbesluit inzake de keuze voor het zoekgebied met daarna het gesprek daarover.
- B. In groepjes uiteen om de zorgen die men heeft over de plaatsing van de molens en de kansen die men ziet bij het plaatsen van de molens op te halen.
- C. Het formuleren van de voorwaarden om de zorgen te verminderen en de kansen te verzilveren.
- D. Plenaire afsluiting waarin de resultaten van de groepen werden besproken.

Bij de bijeenkomsten zijn deskundigen vanuit verschillende terreinen, zoals techniek, gezondheid en netbeheer aanwezig geweest.

Dit verslag geeft een beeld en overzicht van de zorgen en kansen die inwoners zien en welke voorwaarden zij daar graag bij geformuleerd zien. Daar waar een koppeling te maken is tussen de zorgen/kansen en bijbehorende voorwaarden, ziet u dat terug in het overzicht vanaf bladzijde 5. Hierbij is de input van de bijeenkomsten niet separaat weergegeven, maar samengevoegd waar mogelijk.

Het verslag hebben wij ingedeeld in categorieën die ons door Bosch en Van Rijn zijn aangereikt. Zij werken in het verdere traject met deze indeling.

Van het plenaire deel is geen integraal verslag gemaakt. We hebben datgene dat gezegd is zoveel mogelijk in het overzicht van zorgen, kansen en voorwaarden geplaatst. Tevens is hieronder een kort overzicht weergegeven van de plenaire gesprekken.

Plenaire gesprekken

In de bijeenkomsten is na de uitleg van Wethouder Oscar van Leeuwen en tevens aan het einde van de avond plenair met elkaar gesproken.

De betrouwbaarheid van de lokale overheid werd een aantal keren aan de orde gesteld. Dat vertrouwen is voor een aantal deelnemers zwaar beschadigd, omdat het uiteindelijke besluit voor het zoekgebied rond Azewijn voor hen niet logisch voortkwam uit het tot nu toe gevoerde proces. Er waren volgens aanwezigen meer zoekgebieden mogelijk. Met name werd gewezen op de Greffelkamp. Ook de nieuwe inzichten van technieken gaven een ander beeld dan het beeld waarmee het proces is gestart: van 15 kleinere windmolens naar 5 grotere windmolens. Deze verandering in aantallen had mogelijk tot andere adviezen van inwoners en een ander besluit van het college en raad kunnen leiden. De ruimtelijke impact van 5 molens is immers een andere dan die van 15.

Er werd gesteld dat eerst de voorwaarden opgesteld hadden moeten worden en daarna gekeken zou moeten worden welk zoekgebied daar het beste bij zou passen.

De suggestie werd gewekt dat bewust is gekozen voor de kleinste kern. Dat werd gekwalificeerd als het kiezen van de weg met de minste weerstand. Wethouder Oscar van Leeuwen heeft aangegeven dat dit niet meespeelde bij het besluit.

Er werd gesteld dat voordat de raad het besluit nam om het zoekgebied rond Azewijn als enig zoekgebied aan te wijzen, eerst met inwoners uit het gebied overlegd had moeten worden.

De reacties van inwoners hadden mede aan de raad moeten worden voorgelegd.

Er is een duidelijke behoefte om, nadat de voorwaarden zijn geformuleerd, opnieuw met de inwoners over deze voorwaarden in gesprek te gaan. Men wil duidelijk beargumenteerd zien waarom wel of niet gekozen is suggesties van inwoners over te nemen.

Er wordt aan getwijfeld of de voorwaarden die straks gesteld worden ook daadwerkelijk bij de uitvoering gehanteerd zullen worden.

Op een vraag of er mogelijk grond zou worden onteigend om de molens te realiseren is door wethouder Oscar van Leeuwen geantwoord dat dit niet gebeurt.

Er is gevraagd naar de status van het bestaande zonnepark Azewijn. Concreet was de vraag of de leveringsplicht in de voorwaarden van de provincie is opgenomen. Ter plekke kon daar geen uitsluitsel over worden gegeven.

Op de vraag of windmolens te vervangen zijn door zonnepanelen heeft de wethouder uitgelegd dat windmolens en zonnepanelen met elkaar uitwisselbaar zijn, maar niet onbepaald. Een mix van diverse duurzame energiebronnen is nodig om te zorgen dat er een goede balans is in vraag en aanbod van energie. Daarmee wordt de toekomstige energievoorziening minder kwetsbaar. Daarnaast is er voor het produceren van eenzelfde hoeveelheid duurzame energie met zonne-energie veel meer grondoppervlak nodig dan met windenergie.

Er werd aangegeven door aanwezigen dat het beslag op het gebied met molens en DocksNLD2 te groot is. "Zoveel kun je niet van één gebied vragen."

Een enkeling verwoordde het gevoel dat het gebied het afvalputje van de gemeente was.

De kaart op de website van de gemeente moet duidelijker. Het is voor een aantal aanwezigen moeilijk te achterhalen wat precies het zoekgebied is.

De suggestie werd gedaan om het zoekgebied spoedig te verkleinen. Hierbij werd een voorstel gedaan om het gebied tussen de Duitse grens en de Meilandsedijk als gebied aan te wijzen.

Zorgen werden uitgesproken over de milieubelasting bij het afbreken van de molens. Duco van Dijk (Bosch en Van Rijn) gaf aan dat dit in de businesscase wordt meegenomen. Voor het vele beton, staal en kunststof worden oplossingen gezocht in de recycling.

Overzicht van zorgen, kansen en voorwaarden

Hieronder zijn de zorgen, kansen en voorwaarden weergegeven. Deze zijn opgedeeld in de volgende 8 met Bosch en Van Rijn afgestemde categorieën:

- Gebiedsproces, communicatie, informatievoorziening en locatiekeuze
- Landschap, cultuurhistorie en toerisme
- Leefomgeving en geluid
- Participatie, lusten & lasten, waardedaling/compensatie, opbrengst/SDE/business case
- Techniek, maximale hoogte/kleine windmolens, elektriciteitsnetwerk, opslag, alternatieven (zon op dak, bio, etc.)
- Ecologie/natuur
- Gezondheid
- Provinciaal/regionaal beleid

Gebiedsproces, communicatie, informatievoorziening, locatiekeuze	
Zorgen en kansen	Voorwaarden
Het vertrouwen in de gemeentelijke overheid is zwaar beschadigd was een opmerking.	
	Plaats windmolens tussen Meilandsedijk en Duitsland.
	Specialisten betrekken bij inpassing.
	Gebruik de afstand in Didam: 2 kilometer.
	Hanteer de Duitse norm: 5x de tiphoogte.
Toezeggingen van het gemeentebestuur voor de lange termijn zijn onbetrouwbaar.	Toezegging rechtsgeldig vastleggen voor 20 jaar met een boete en clause.
Alles wat we niet willen wordt ons door de strot geduwd, we krijgen het toch.	
Overheid houdt zich niet aan afspraken.	
Vertrouwen in de overheid.	Gezien de veranderingen in het aantal molens, besluit van de raad heroverwegen: er komen dan meer gebieden in aanmerking.
	Zoek langs A12.
	Actievere communicatie vanuit de gemeente. Bijvoorbeeld door nieuwsbrieven.
	Dorpsraad meer betrekken.

	Inwoners van Netterden moeten inspraak hebben over de locatie en over de verdeling van de opbrengsten.
	De geformuleerde voorwaarden bespreken in een bijeenkomst met alle inwoners.
	Inwoners beslissen over de locatie.
	Definitieve plannen worden via een referendum voorgelegd aan inwoners van Azewijn.
	Maak een 3d-animatie om de inhoud van keuzes te laten zien en leg die voor aan betrokkenen.
	Inwoners eerder betrekken op een PR-achtige manier en laagdrempelig.
Mogelijk toekomstige uitbreiding.	Greffelkamp meenemen als optie voor uitbreiding.
Voorwaarden zorgen terugkoppelen.	Openheid.
	Terugkoppeling over voorwaarden voor besluit
	Transparantie.
Waarom als burger niet eerder uitgenodigd	
	Nu te laat om begrip te krijgen.
	Vertrouwen gaat te paard en komt te voet.
	Participatie naar tevredenheid.
Tweespalt in Azewijn	<p>Azewijn medebeslissing exploitant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle inwoners van Azewijn profiteren financieel op een eerlijke manier - Azewijners worden gecompenseerd voor de waardevermindering van bezit - Exploitant: uit eigen risico/met maatschappelijke betrokkenheid - Azewijn krijgt jaarlijks x aantal starterswoningen <p>Met de opbrengst houden we de basisschool open.</p>
Eerst windmolens en dan de Docks?	Als je 5 windmolens plaatst dan mag DocksNLD2 niet doorgaan.

Landschap, cultuurhistorie en toerisme	
Zorgen en kansen	
Horizonvervuiling.	Zo min mogelijk molens.
	Compensatie groen/zicht.
	Acceptabele belasting: of molens of DocksNLD2.
	Landschappelijke compensatie.
	Geen lichten, maar sensoren plaatsen om vliegtuigen te detecteren.
	Windmolens zo dicht mogelijk bij elkaar en bij de huidige molens plaatsen.
	Liever hoger en minder.
	Plaatsen met zo min mogelijk zicht en hinder voor het dorp.
	Gebiedsfonds creëren waaruit voorzieningen betaald worden die de landelijke uitstraling van de omgeving ten goede komen.
Windmolentoerisme.	

Leefomgeving en geluid	
Zorgen en kansen	Voorwaarden
Er is een toegestane piek aan decibellen.	Norm moet gelijk zijn aan piekbelasting.
	Investeer in woning(isolatie) om geluidsniveau te verlagen.
Geluidsproductie wordt gemeten op de buitenmuur.	Meet niet aan de buienkant van de woning, maar aan de binnenkant.
	Financiële compensatie voor omwonenden gekoppeld aan de mate van geluidsoverlast.
	Afspraken baseren op reële feitelijke geluidsmetingen in plaats van rekenmethoden.
	Minimale afstand 750 meter.
Geluid windmolens.	Geen geluid toestaan. Wees strenger dan de gehanteerde norm.
Geluid decibel.	Voorkeur maximaal 40n decibel.
Geluid: laag frequent/trillingen.	Moet technisch worden opgelost.
	Handhaving norm: wat is het gevolg van normoverschrijding?
	Juiste wieken: windmolens met het minste geluid.
	Afstandsbediening waarmee door omwonenden molens stilgezet kunnen worden. Voorbeeld Zweden.
	Molens zo hoog mogelijk i.v.m. geluid.
	Voldoen aan de wettelijke norm.
	RIVM betrekken.
	Afstandsbediening voor omwonenden
	Onderzoek de mogelijkheden om de wieken van transparant materiaal te maken.
	Voldoende afstand tot woningen.
	Zorgvuldige afweging inzake stopzetting: het beïnvloed ook de opbrengst.
	Geen slagschaduw toestaan.
	Compensatie voor dorpsvoorzieningen.
	Geen knipperende lichten. Sensor op Turbine voor vliegverkeer.
	Liever hoger en minder dan lager en meer.

Participatie, lusten & lasten, waardedaling/compensatie, opbrengst/SDE/business case	
Zorgen en kansen	Voorwaarden
Waardedaling woning.	Iedereen moet in een straal van (?) financiële compensatie krijgen.
	Woning gebonden financiële tegemoetkoming (WOZ omlaag-gratis energie) die de woning aantrekkelijker maken voor een koper.
	Gratis energie, ook als je niet deelneemt.
Waardevermindering woning.	Tegemoetkoming dichtstbijzijnde woningen.
	Omgevingsfonds creëren.
	Participeren in het project.
	Grondvergoeding voor de levensduur van de molen.
	Gemeente moet helpen bij goede advisering en betaalt ook de adviseurs die ingeschakeld worden.
	Aandelen voor direct omwonenden.
	50% korting of meer op de stroomkosten.
	Huizen moeten meer waard worden.
	Financiële vergoeding voor omwonenden (blijvend geïndexeerd per kW/h.
	Transparantie wat betreft financiën, welke betrokkenen zijn er, wat zijn de belangen van de aandeelhouders, etc.
	Bewoners moeten een stem krijgen in wie de bouwer wordt. Moet een Nederlandse bouwer zijn.
Compensatie onvoldoende financieel/omgeving.	
	Inwoners participeren mee.
	Buurtaccu.
	Gratis stroom.
	Tesla als compensatie.

Techniek, maximale hoogte windmolens, elektriciteits- netwerk, opslag, alternatieven	
Zorgen en kansen	Voorwaarden
Hoe worden nieuwe technische ontwikkelingen in de plannen meegenomen?	
	Actief anticiperen op technische ontwikkelingen.
	Windmolens in een groter geheel plaatsen zoals een energiehub. Gemeente moet regie pakken.
Te eenzijdige kijk, daarmee kansen missend.	Ontwikkelingen en kansen in het gebied verbinden, zoals energiehub en DocksNLD2.
	Waterstof opwekken met molens/mogelijkheden waterstof benutten.
	Meer zonnepanelen op gebouwen plaatsen.
	Hogere plaats op de Hettenheuvel.
Interferentie: molens die tegen elkaar indraaien.	
	Vergunning vrij windmolentje voor elke woning.
Trillingen – laag frequent geluid.	Alleen plaatsen als er geen overlast door geluidstrillingen kunnen ontstaan.

Zorgen en kansen	Voorwaarden
	Zo min mogelijk effect op mens, dier en natuur.
	Milieu boven economisch belang.
	Vogeldetectie: ganzen en kraanvogels. Monitoring van vogelslachtoffers.
Fauna	Extra groen als compensatie voor de windmolens creëren.
	Wat doet straling met de energie van de mens zelf.

Gezondheid	
Zorgen en kansen	Voorwaarden
Er zijn geen kansen voor gezondheid	Compensatie heeft geen zin, gezondheid is niet te betalen.
Gezondheidsproblemen door overlast van geluid, trillingen en slagschaduw	Zorgen dat er geen overlast ontstaat, ruim onder gemiddelde normen blijven.

Provinciaal/regionaal beleid	
Zorgen en kansen	Voorwaarden
	Werk meer regionaal samen.
	Laat gemeentegrenzen los, kijk samen met Netterden (Oude IJsselstreek).
	Interlokaal overleg om locatie wind af te stemmen.
	Verhoog de windmolens in Netterden. Dan bereik je samen de doelstelling.
	Zoekgebied verbreden met zoekgebied Oude
	Een groot gebied met windmolens (interregionaal).
	Minimum aantal draaiuren opleggen; een les uit de ervaringen met het zonnepark.
Hoe zeker is het voor de toekomst dat het er 5 blijven. Hoe groot is de kans dat we vanuit buurgemeenten later alsnog meer moeten opwekken?	Liever nu op voorsorteren dan achteraf nogmaals aan tafel.